

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خطاط کو چولو

تقویت مهارت دست نویسی و خطی خطی

تألیف :

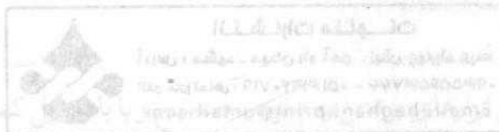
علی شریفی صحی

زیبا استاذزاده

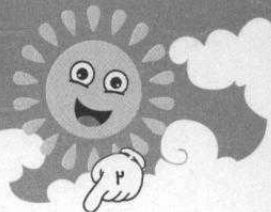
لیلا گل کار طریقہ

سیدہ راحیل ہاشمی

سارا عبدالرحیمی

خطاط کوچولو

عنوان و نام پدیدآور: خطاط کوچولو / تالیف علی شریفی صبحی... [و دیگران].

مشخصات نشر : مشهد مقدس: انتشارات مناجات، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری : ۱۱۲ ص.: مصور (بخشی رنگی).

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۸۲-۶۳-۹

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

یادداشت : مولفان: علی شریفی صبحی، زیبا استاذزاده، لیلا گل کارطرقبه،

سیده راحیل هاشمی، سارا عبدالرحیمی.

یادداشت : گروه سنی: الف.

موضوع : آموزش پیش دبستانی و دبستان

موضوع : Education, Preschool

موضوع : له، نویسی

موضوع : Tablet writing

موضوع : تمرین ها

موضوع : amusements

شناسه افزوده : صبحی، علی، ۱۳۵۸ -

رده بندی دیویی : ۳۲/۲ - ۶۲۴ - ۲۹۷

شماره کتابشناسی ملی: ۵۱۰۰۸۶۸

نام کتاب: خطاط کوچولو

مولفین: علی شریفی صبحی

زیبا استاذزاده، لیلا گل کار طرقبه، سیده راحیل هاشمی، سارا عبدالرحیمی

شابک: ۹ - ۶۳ - ۸۶۸۲ - ۶۰۰ -

ناشر: مناجات

چاپ: چاپخانه قرآن کریم

تاریخ نشر: اول / تابستان ۱۳۹۷

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

ویراستار: علی سلمانی زاده

تصویرگر و طراح: غزاله اکبری فرخانی

پاسخگویی و بخش: ۹۱۵۸۰۱۴۵۵۶

انتشارات مناجات

آدرس: مشهد - میدان راه آهن - نبش چهارراه زرینه

تلفن های تماس: ۰۵۱۳۲۲۶۰۷۱۹ - ۰۹۳۵۵۲۵۳۷۴۴

Email: haghani.print@gmail.com

مقدمه:

فرآیند دست نویسی به مهارتی گفته می شود که طی آن کودک فرآیندهای ذهنی خودش را به روی صفحه ی کاغذ منتقل می کند که در این فرآیند به هماهنگی پیچیده مهارت های شناختی، ادراکی و حرکتی نیازمند است. این مهارت ها هیچ یک از خودی خود رشد نمی کنند و به آموزش، تجربه و تمرین قابل توجهی نیاز دارند. در دبستان ۳۰ تا ۶۰ درصد از کودکان به تکالیف نوشتاری اختصاص می یابد. بیشتر از ۲۵ درصد این مدت به یادگیری عمومی نوشتن مربوط است.

مشکلات مربوط به دست نویسی که گاه از اربابانویسی و گاه بدخطی خوانده می شوند، یکی از مشکلات رایج نوشتاری کودکان است.

کتاب حاضر در پی ارائه راهکارهای مناسب و درمان مشکلات دست نویسی است. از آنجا که بدخطی یا نارسانویسی یکی از مشکلات رایج مدارس کشور می باشد، این کتاب مختصر راه گشای حل مشکلات دست نویسی کودکان باشد و در این راه این سهم اندک مقبول است. کتاب حاضر برای مربیان پیش دبستانی، معلمان شاغل در مدارس عادی و استثنایی، والدین و همه کسانی که به نحوی درگیر مشکلات نوشتاری کودکان هستند کاربرد دارد.

بسیاری از کودکان بدون داشتن پیش زمینه ها و آمادگی لازم برای نوشتن مجبور می شوند این مهارت را بیاموزند و به همین دلیل ممکن است عادت های نوشتاری نادرست پیدا کنند که اصلاح آن ها بسیار مشکل است. لذا در خصوص مشکلات دست نویسی دانش آموزان لازم است به مهارت های پیش نیاز نوشتن، مشکلات دست نویسی، علل مشکلات و سرعت نوشتار توجه گردد.

مهارت های پیش نیاز نوشتن شامل موارد زیر می باشد:

- (۱) رشد عضلات ظریف دست.
- (۲) هماهنگی چشم و دست.
- (۳) توانایی نگهداشتن ابزارهای نوشتن به صورت صحیح و یا با وسایل کمکی.

- (۴) توانایی شکل گیری تدریجی و هماهنگ به خطوط بنیادین نوشتاری مثل دایره ها، خطوط منحنی و زاویه ها.
- (۵) ادراک حروف: که شامل توانایی تشخیص شکل ها با توجه به تفاوت ها و شباهت ها می باشد و استنباط حرکات لازم برای تولید شکل مورد نظر و توصیف کلامی دقیق آنچه دیده است.
- (۶) جهت یابی نوشته ها که تجزیه و تحلیل دیداری حروف و کلمات و تشخیص راست و چپ را می طلبد.

مشکلات دست، نویسی برای کودکان :

- (۱) کسب ندر، پارس ترنسبت به سایر دانش آموزان در دروس مختلف باوجود محتوای نوشتاری یکسان.
- (۲) کاهش کیفیت روانی مری که کودک می نویسد زیرا مجبور است به جای محتوا و ساختار متن فقط بر عملکرد نوشتن متمرکز، هد کند، نوشتن باعث افت کیفی و ساختاری انشاء کودک می شود.
- (۳) به دلیل سرعت پایین نوشتن تکلیف و پاسخگویی به سوالات امتحانی کودک بسیار طول می کشد.
- (۴) ایجاد انزجار از نوشتن و متوقف شدن فایده یادگیری کودک، گاه پرهیز از نوشتن به واسطه نیاز کودک به تلاشی بیش از حد و غیر معمول است. (زیرعلی ۱۳۸۱)
- (۵) ضعف کیفی در نوشتن بخش هایی از حروف مثل نقطه، سرکج و علائم حروف و رعایت شیب های مناسب.
- (۶) فاصله گذاری نامناسب
- (۷) اشکال در شکل دهی به حروف و رعایت اندازه
- (۸) نامنظم نویسی
- (۹) مشکل در نوشتن به روش تحریری (فیشر ۱۹۹۱)

سرعت نوشتن:

سرعت نوشتن هم عامل مهم دیگری در دست نویسی است که با تعداد حروف نوشته شده در زمان مشخص می شود.

کندی در نوشتن باعث می شود کودک از تکلیف کلاس و دیکته جا بماند و ایده هایش برای نوشتن را از دست بدهد، لذا سرخوردگی و بی رغبتی به نوشتن را به دنبال خواهد داشت.

در کودکانی که کند می نویسند زمانی که قلم در هواست و کاری نمی کند معمولاً بیشتراست بنابراین به نظر می رسد توجه و تمرکز و برنامه ریزی حرکتی مهم ترین عوامل موثر بر سرعت نوشتن هستند.

علل مشکلات دست نویسی

- (۱) ضعف در مهارت حرکتی و دستکاری اشیاء
 - (۲) اختلال حس عمقی-لامسه و حس حرکت: اختلال حسی فوق به صورت ناشیانه گرفتن مداد، اعمال فشار زیاد به قلم، عدم تشخیص جهت های لازم برای حرکت مداد به هنگام شکل دادن به حروف، کند نویسی نوشتار بروز می کند.
 - (۳) اختلال برنامه ریزی حرکتی و حافظه حرکتی: این اختلال می تواند در نوشتن مشکلاتی ایجاد کند. برنامه ریزی حرکتی در شکل دهی به حروف، اضافه کردن جزئیات مثل سرکج و دندانه و نقطه و جا گذاری حروف در کلمات اهمیت دارد در آنجا که برنامه ریزی حرکتی برای اجرای حرکات نا آشنا مهم تر است لذا در شروع یادگیری نوشتن از اهمیت بیشتری برخوردار است.
 - (۴) کمبود و کاهش قوام عضلانی و ضعف در ثبات شانه: این فرآیند نیز باعث وضعیت نادرست تنه، سرو گردن و گاه کل بدن می گردد که خستگی زود سر رکاهش سرعت نوشتن و گرفتن نامناسب مداد هم از جمله عوارض آن هستند.
 - (۵) مشکل در یکپارچگی ادراکی- حرکتی: این اختلال به ویژه در حیطه ادراک بینایی هم می تواند به مشکلات نوشتاری منتهی گردد. ارتباط هماهنگی چشم و دست، توانایی تعقیب و تمرکز بینایی، تفکیک حرکات چشم و سر، تشخیص شکل از زمینه، ابقاء شکل درک و سمیت اشکال در فضا و درک ارتباطات فضایی و جهت یابی فضایی با مهارت های دست نویسی، بارها در پژوهش های مختلف مشاهده شده است که زیر مجموعه ای از یکپارچگی ادراکی- حرکتی است.
 - (۶) مشکلات انگیزشی
 - (۷) معلولیت های فیزیکی
 - (۸) اختلال در تخصص یافتن نیمکره ها و غلبه طرفی مغز
 - (۹) اختلال عملکردی نیمکره راست
- با توجه به اینکه از رویکرد های متفاوتی در درمان مشکلات درست نویسی استفاده می شود آشنایی با این رویکردها در جهت درمان مشکلات دست نویسی لازم می باشد که شامل رویکردهای رشدی-عصبی، رویکرد اکتسابی، رویکرد یکپارچگی حسی، رویکرد ادراکی- حرکتی و رویکرد روانی می باشد.